

СТРУКТУРНА РЕОРГАНІЗАЦІЯ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ В СТАДІЇ ШОКУ ПІСЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТЕРМІЧНОЇ ТРАВМИ

Небесна З.М., Корицький В.Г., Литвинюк С.О.

ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України”, м. Тернопіль

Актуальність проблеми термічних уражень визначається високою частотою їх на виробництві і в побуті, складністю і тривалістю лікування хворих з опіками, частою інвалідизацією та високою їх летальністю. Глибокі, поширені опіки характеризуються не лише пошкодженням шкірного покриву, а й викликають морфологічні й функціональні зміни всіх органів систем організму, в тому числі і щитоподібної залози.

Метою цієї роботи було встановлення структурної реорганізації щитоподібної залози в ранній термін після експериментальної термічної травми.

Досліди проведені на 10 статевозрілих білих щурах - самцях. Опік III ступеня наносили на 18-20 % епільованої поверхні тіла тварин під ефірним наркозом. Тварин декапітували на 1 добу, що відповідає стадії шоку опікової хвороби. Забір матеріалу щитоподібної залози для мікроскопічних та електронномікроскопічних досліджень проводили згідно загальноприйнятої методики. Гістологічні зрізи забарвлювали гематоксиліном-еозином та вивчали за допомогою світлового мікроскопа MICROmed SEO SCAN і фотодокументували за допомогою відеокамери Vision CCD Camera. Ультратонкі зрізи вивчали в електронному мікроскопі ПЕМ – 125К.

В щитоподібній залозі на 1 добу після термічної травми виявляються розлади структур мікроциркуляторного русла, які проявляються розширенням їх просвітів та повнокров'ям, а в окремих випадках стазом. Змінюється ультраструктура ендотеліоцитів і базальної мембрани перифолікулярних гемокапілярів.

У паренхімі залози стінка частини фолікулів вистелена низькопризматичними тироцитами, що мають невеликі інтенсивно базофільно забарвлені овально-витягнуті ядра. В таких фолікулах колоїд стає оптично густішим.

Проте, в цей термін досліду спостерігаються фолікули які утворені клітинами кубічної форми. В їх цитоплазмі міститься багато мікропухирців і апікальних гранул, виявляються розширені канальці гранулярної ендоплазматичної сітки, гіпертрофовані мітохондрії і лізосоми. Округло-овальні ядра мають інвагінації каріолеми, а каріоплазма включає еухроматин. Апікальна частина таких тироцитів має багато мікроворсинок, які занурені в колоїд. По його периферії спостерігаються вакуолі резорбції. В інтерстиційній сполучній тканині відмічається помірний набряк.

Таким чином проведені гістологічні дослідження свідчать, що в стадії шоку після експериментальної термічної травми відбувається реорганізація структурних компонентів щитоподібної залози, що відповідає гіпофункції органу та носить пристосувально-компенсаторний характер.

У подальших експериментальних дослідженнях планується вивчити структурну реорганізацію щитоподібної залози при термічній травмі з використанням коригуючих чинників.